

Zmeny od 1. januára 2015

Prvé dôchodky zo systému starobného dôchodkového sporenia (II. pilier) môžu byť vyplácané najsôr od **1. januára 2015**. Právna úprava však vo vzťahu k výplatnej fáze nebola v minulosti nastavená optimálne, preto sa prijal zákon č. 183/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, tzv. **anuitná novela**. Anuitná novela zmenila alebo zadefinovala niekoľko dôležitých oblastí potrebných pre vyplácanie dôchodkov z II. piliera.

Zmeny v oblasti dôchodkov:

Z II. piliera sa budú vyplácať dôchodky tromi formami. Zachovaná zostala forma doživotného dôchodku, ktorý budú vyplácať poisťovne a taktiež programový výber vyplácaný dôchodkovými správcovskými spoločnosťami, aj keď podmienky výplaty dôchodku týmito formami boli značne zmenené. Anuitná novela zaviedla ďalšiu formu výplaty dôchodku – dočasný dôchodok. Rovnako ako pri doživotnom dôchodku, aj pri tejto forme ide o poistný produkt, ktorý bude vyplácaný poisťovňami.

Anuitná novela tiež umožnila prístup k úsporám v II. pilier všetkým sporiteľom, ktorí by na základe predošlej právnej úpravy nemohli získať svoje nasporené prostriedky. Ide napríklad o sporiteľov s nízkou nasporenou sumou, za ktorú si nedokážu zakúpiť doživotný dôchodok. Pre týchto sporiteľov je určený programový výber alebo dočasný dôchodok v striktno regulovanom režime maximalizujúcom dobu výplaty.

Zmeny v oblasti informačných povinností:

Sporitelia budú mať od 1. januára 2015 k dispozícii niekoľko zdrojov informácií o vyplácaní dôchodkov z II. piliera. Všetky dôležité informácie nájdu na webovom sídle Sociálnej poisťovne a dôchodkových správcovských spoločností. Sporitelia tiež budú môcť požiadať dôchodkové správcovské spoločnosti, v ktorých si sporia, o bezplatné zaslanie informačného balíčka. V ňom sa dozvedia napr. ako a kde môžu o dôchodok požiadať alebo informácie o jednotlivých formách výplaty dôchodkov spolu s praktickými príkladmi.

Zmeny v oblasti sprostredkovania ponúk:

Sociálna poisťovňa zriadi a bude spravovať Centrálny informačný ponukový systém (CIPS), ktorý bude slúžiť na sprostredkovanie ponúk dôchodkov pre sporiteľov. Takýto systém zabezpečí transparentnosť systému a zníži administratívnu záťaž sporiteľa, ktorý dostane všetky ponuky na jednom mieste. Vďaka tomu si sporiteľ bude môcť rýchlo porovnať ponuky jednotlivých poisťovní bez toho, aby každú z nich osobne navštívil. Existencia CIPS umožnila zakázať sprostredkovateľskú činnosť pri vyplácaní dôchodkov, čím sa zamedzuje vzniku jedného z najväčších nákladov vstupujúcich do ceny dôchodku. Rovnako pozitívny vplyv na výšku vyplácaných dôchodkov bude mať aj stimulácia konkurenčného prostredia, vyvolaná zavedením CIPS. Zníži sa tiež informačná asymetria medzi sporiteľom a subjektmi vyplácajúcimi dôchodky z II. piliera. CIPS bude plniť aj funkciu databázy údajov o dôchodkových príjmoch sporiteľov napr. pre posudzovanie nároku na dávku v hmotnej núdzi.

Zmeny v ostatných špecifických oblastiach:

Anuitnou novelou dochádza k zrušeniu podmienky minimálneho obdobia sporenia v dĺžke 10 rokov. Jedinou podmienkou na výplatu starobného dôchodku je dovŕšenie dôchodkového veku.

Ostáva zachovaná možnosť vyplácania predčasného starobného dôchodku. Predčasný starobný dôchodok sa bude vyplácať takému sporiteľovi, ktorému už bol priznaný predčasný starobný dôchodok z I. piliera, a to najmenej vo výške 1,2 násobku životného minima. Ak sporiteľ nemá nárok na predčasný starobný dôchodok z I. piliera vyšší ako 1,2-násobok sumy životného minima, môže si pomôcť úsporami v II. pilieri. Má teda nárok na predčasný starobný dôchodok aj vtedy, ak jeho predčasný starobný dôchodok z oboch pilierov bude vyšší ako 1,2 násobok životného minima. V prípade predčasného starobného dôchodku musia byť splnené podmienky, že sporiteľ získal najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia a do dovŕšenia dôchodkového veku mu chýbajú maximálne 2 roky.

Sporiteľ si bude môcť na vyplácanie predčasného starobného alebo starobného dôchodku vybrať doživotný dôchodok bez zvyšovania a bez pozostalostného krytia, doživotný dôchodok so zvyšovaním (indexáciou), s pozostalostným krytím (krytie pozostalých na jeden alebo dva roky po smrti poberateľa dôchodku) alebo ich kombináciu.

Sporiteľ, ktorý dovŕši dôchodkový vek a nebude poberať žiadnu z foriem dôchodku (doživotný dôchodok, dočasný dôchodok, programový výber) bude môcť požiadať o dávku výnos z investovania. Ide o pravidelne vyplácanú dávku sporiteľovou dôchodkovou správcovskou spoločnosťou z výnosov z jeho majetku, ktorý má v dôchodkovom fonde.

Ak si sporiteľ platil aj dobrovoľné príspevky na starobné dôchodkové sporenie, po dovŕšení dôchodkového veku si ich bude môcť vybrať formou programového výberu bez nutnosti splnenia dodatočných podmienok.

Anuitná novela taktiež umožní na žiadosť sporiteľa v pred dôchodkovom veku zmierniť automatický prevod majetku do garantovaného fondu o polovicu.